

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Magnvm Episcoporum, Canonicorum, Sacerdotvm Et aliorum Clericorum omnium tam Secularium quam Religiosorum

Tympe, Matthäus

[Köln], 1614

11. Bibliothecas instituere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51447](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51447)

quia non potest de vno fonte dulcem & amarum
producere aquam.

lib. 3. de Sa-
cerdotio.

2. S. Chrysoſtomus docet Episcopum debe-
re esse ab omni iracundia & furore alienum. He-
iusinodi, inquit, ingenio pradi, qui ad contumelia-
rum, incommodum, moleſtum aliquod verbum gra-
uiter excandescunt, ab Episcopatus cancellis, à sacerdotij clas-
sibus procul arcenti sunt. Nam Episcopum inedia m-
me cruciari, extenuarique, tum eundem nudis pedibus
non ingredi, id certe nihil incommodabit Ecclesia vni-
uersitati. at vero agrestioris animi ferocitas furorque
tum domino possessorique suo, tum etiam proximorum
gentium calamitatum auctor saepe fuit. Atque is qui
dem qui virtutes illas non prestant, nulla à Deo com-
minatio, at temere excandescendibus gebenne flama-
mas aternas Deus comminatus est.

SIGNVM XI.

*Bibliothecas instituere aut colligere, atque
de quasi ex armamentariis tela depro-
mere unde fidei hostes atque ipsa
peccata confodiant.*

1. **A**lexander Episcopus & martyr instituit
bibliothecam Hierosolymitanam. 2. Ro-
mani Pontifices Vaticanam, vti & alteram quæ
apud Canonicos D. Petri Romæ habetur.
3. Franciscus Ximenius Archiepisc. Toletanus
& Card. eam quæ extat compluti.
4. Clariss. ille Bessarion Romanæ Ecclesie

Cardinalis, patriarcha Constantinop. Bibliothecam graecam triginta millibus numerum aureorum empram Venetiis extruxit apud S. Marci eodem,

5. Cogitabat Sixtus V. Pontifex se patrem patronumque orbis Christiani, nullumque maius emolumentum in Ecclesiam posse redundare, quam è S. Patrum scriptis & rubricis ad haereses omnes conuellendas, neque ignorabat omnium sectarios in id incumbere ut veritatem suaeque sectae repugnantia dogmata studiose expungent, vel ab exemplaribus rejiciant. Bibliothecam instruxit tanta magnificentia in Vaticano loco quem Belvedere nominant, conuerso in eum vltimo antiquo theatro quod illic visebatur, ut omnem non modo eloquentiam, sed cogitationem superet. Ad hanc namque libros omnes intulit è priori loco, nouis auxit, deperditos restituit & marmoream in ea tabulam quae hanc inscriptionem refert appendit: Sixt. Pont. Max. Bibliothecam Apostolicam à sanctiss. prioribus illis Pontificibus qui B. Petri vocem audierunt in ipsis adhuc fugienti Ecclesiae primordijs inchoatam, pace Ecclesiae redita Laterani institutam, à posterioribus deinde in Vaticano ut ad vsus Pontificios pacatior esset translata ubique à Nicolao V. auctam à Sixto IV. insigniter excultam quo fidei nostrae & veterum Ecclesiae disciplinae rituum documenta omnibus expressa & aliorum multiplex sacrorum librorum copia conseruarentur ad puram & incorruptam fidei veritatem perpetua successione

v. in apparatu sacro. p. Ant. sessiori rorbum Bibliotheca.

in nos deriuandam toto orbe celeberrimam, cui loco depresso, obscuro, & in salubri sita esset, aucto per amplo vestibulo, cubiculis circum & infra scalis, porticibus, totoque ædificio à fundamentis exstructo, subsellijs pluteisque directis libris dispositis, in hunc editum, perlucidum, seculubrem, magisque opportunum locum exultantibus picturis illustribus vndique ornauit liberalibusque doctrinis & publicæ studiorum vtilitati adcauit,

*Bibl. Alexandrina
à ptolomæo
Philadelpho 70.000
luminum
millibus
ditata est.*

6. Cum Ioannem II. Episcopum Hildesheimensem in Bibliotheca sibi commonstraretur rogantem aulici & Canonici in armatum optime instructum deduxissent hisce libris Episcoporum contra hostes defendendum esse dictantibus, apogæ inquit talem Bibliothecam, nec vix meæ instituto nec moribus cõgruentem, statimque relicto Episcopatu ad priuatam vitam rediit non multo post Augustæ Vindelicorum factus Episcopus, vbi inter libros, quibus Bibliotheca illa munifice instructa est, tranquille vixit.

SIGNVM XII.

Blasphemos dignis pœnis mactare.

*ho. r. ad
pop. Ant.*

*De pœnis
blasph.
V. Thantu
vind. dio.*

Sanct. Chrysostomus ad hoc hortatur etiam quemuis Christianum, cum inquit: *Si quem in publico in templo & foro Deum blasphemantem audieris accede, increpa & si verbera infligere oporteat, nec timere: ipsius faciem a lapa percute, conteres os ipsius percussione manum tuam sanctifica. Et si vlli accusaueris*